

Menneskets natur.

I skapelsesberetningen slik vi finner den i Bibelens første sider, kan vi lese hvordan Gud skapte alt og satte hele universet i bane og funksjon med ulike mål og hensikter. De lover og det system som opprettholder universet, er så detaljert og fullkomment at skaperverket i seg selv vitner om en arkitekt bak det hele. I Filosofiens verden snakker man om den første bevegelige bevegelse. Det må ha vært en som beveget, som startet det hele. Det er et argument og en tanke som alle på et eller annet nivå må si seg enig i. Personlig så har jeg valgt å forholde meg til Bibelens Gud og skaperberetningen slik vi finner den i begynnelsen av første Mosebok. En personlig Gud som skaper bak det skapte.

Jeg tror at mennesket er en del av Guds store skaperverk. Mennesket er skapt i en hensikt med en spesiell oppgave og et mål. Mennesket er skapt til å leve i et bevist og naturlig forhold til Gud, seg selv, sine medmennesker og skaperverket.

Vi kan lese at Gud skapte mennesket i sitt bilde. Gud brukte seg selv som mal, da han skapte mennesket. Gud satte mennesket til å råde over alt liv på jorden. Mennesket skulle være herre og forvalter over alt det skapte. Mennesket har altså en særegen stilling fremfor alle andre skapninger. Vi forstår at Gud ønsket noe spesielt med mennesket når han valgte å skape det i sitt eget bilde.

Gud var selv rolle modellen og selve avtrykket når mennesket ble støpt og skapt. Støpeformen Gud brukte da han skapte mennesket var seg selv. Derfor er det helt avgjørende at vi forstår storheten og hensikten med mennesket. Gud la noe av sitt eget DNA ned i mennesket ved skapelsen. Det er avgjørende at vi har dette utgangspunkt når vi skal forsøke å forstå vår identitet som menneske.

Når vi ser hvordan Gud har handlet med mennesket i Bibelen, ser vi en nidkjær Gud som elsker mennesket med en aktiv og nærværende kjærlighet. Gud satte mennesket høyest av alt det skapte og gav det autoritet og makt over alle andre skapninger. Gud betrodde mennesket og utrustet mennesket til å være herre og forvalter over det skapte. Det var det som var utgangspunktet for mennesket slik det ble skapt.

Av alle de milliarder av mennesker som har levd og som lever i dag, finnes det ikke to like mennesker. Arv, gener og anlegg skiller ut hvert enkelt individ fra et annet. Alle som en har alle mennesker sitt eget særpreg, og sitt eget stempel og originalitet.

Det er ikke født to like mennesker på jord helt fra skapelsens morgen og helt frem til i dag. Alle er vi originale og har vårt eget særpreg fremfor andre. Gud har ikke bare et forhold til menneskeheten, men Gud ønsker å ha et forhold til hvert enkelt menneske. I skapelsesberetningen kan vi lese at Herren vandret rundt i hagen, og kan forstå at alt fra tidenes morgen var det et ønske for Gud å leve i en nær og intim relasjon til mennesket. Gud skapte mennesket, og da Gud så på alt han hadde skapt, utbrøt han at alt var overmåte godt.

Naturen omkring oss.

Hele skaperverket er sammensatt slik at naturens egne lover og system opprettholder skaperverket. Stjerner, planeter og univers er satt i system og går i baner med solen som selve midtpunktet. Dyr, planter og skaperverket i sin helhet lever ikke separat eller

uavhengig av sine omgivelser, men naturen lever i en syklus som er sammensatt i en følsom og balansert avhengighets dimensjon.

Naturen levde en gang i pakt med seg selv og sørget for sin egen opprettholdelse. Men med det siste århundret har menneskets mange negative inngrep påført skaperverket stor skade som igjen har ført til ubalanse og disharmoni i naturens balanse og harmoni. Naturen er full av lover og forutsetninger som vi er nødt til forholde oss til og å rette oss etter. Vi lærer fort at tyngdekraften er virkelig og hvordan vi må leve i forhold til tyngdekraften for at vi ikke skal skade oss selv eller andre. Vi kan lære om ild gjennom kunnskap eller vi kan lære den ved å få personlig kjennskap. Mennesket søker hele tiden kunnskap og innsikt. Den har økt og øker stadig. Den innsikten og den kunnskapen mennesket søker, har alltid vært der. Det er bare det at mennesket ikke har fått del i den ennå. Mennesket kan i virkeligheten ikke annet enn å kaste skygge av sola som allerede er der. Mennesket er på en måte med på en oppdagelsesreise, hvor det stadig finner nytt land og nye ting. Landskapet er ikke nytt i seg selv, men det er nytt for mennesket. Å søke innsikt, kunnskap og sannheten er for mennesket å lete etter noe som allerede er der, men som ennå ikke er åpenbart.

Skaperverket peker utover seg selv.

Skaperverket slik det fremstår, vitner ved seg selv at det er en stor arkitekt bak det hele. De systemer og lover som er satt i system vitner om fullkommen orden og harmoni.

Skaperverket er i seg selv et vitnesbyrd om en skaper med skapermakt. Naturen vitner selv om et fast utgangspunkt og opphav for sin eksistens.

Det er umulig å forstå det relative uten det absolutte, og uten det absolutte tjener heller ikke det relative noen dypere hensikt.

Vår realitetsvurdering er foranderlig, men realitetene er uforanderlige. Av ulike deler kan vi ane en større sammenheng. Småstein kan si noe om et fjell, men før vi møter selve grunnfjellet vil vi ikke helt ut forstå de små steinene. Det er ved å søke helhet at mindre deler får sin plass. Hvis ikke tilværelsen hadde en fast identitet og et absolutt opphav, ville man aldri helt ut kunne forstå tilværelsen. Hvis vi ikke har et absolutt ståsted for vår tilværelse, vil vi være på en reise uten start eller mål. Mennesket søker identitet, men mennesket får ikke sin identitet tilbake før det kan speile seg i noe som står fast og er i stand til å gi mennesket en fast identitet. Hvis ikke sannheten allerede er et fast punkt, vil det heller ikke være mulig å finne den. Selv løgnen vil være sann i en relativ sannhetsvurdering. Vi ville kunne si om løgnen at det var en sann løgn. Når løgnen blir sann og sannheten blir til løgn forsvinner alle faste holdepunkter for tilværelsen.

Hvis det ikke finnes et absolutt fast og sikkert utgangspunkt for tilblivelse og sannhet, vil man altså aldri kunne gi tilblivelse eller opphav noe ansikt eller fast uttrykk. Men når naturen lærer at vi kan finne det, betyr det at det faktisk finnes noe som har en absolutt substans.

For at noe skal ta form, trenger man en form. For å forme noe, trenger man et fast punkt. Selv pottemakeren har et fast punkt hvor skiven dreier rundt og rundt. Alle naturlover og hele universet fungerer etter en form for opprettholdelse. Bak denne formen for opprettholdelse må det være et fast utgangspunkt. Dette utgangspunktet må ha en absolutt fast struktur. Hvis ikke ville det ikke være orden. Et system som ikke har et fast punkt vil ikke kunne bestå. Siden vi vet at hele universet fungerer og alle naturlovene er

satt i system, vet vi at det må være en konkret og absolutt substans som er opprettholder av det hele. Slik kan vi si at skaperverket vitner om noe utover seg selv og peker på noe eller noen som står utenfor det hele. Vi kan si noe mer enn at det må ha vært en første beveger.

Mennesket som ånd, sjel og legeme.

1 Tessalonikerne 5.23: *”Må han selv, fredens Gud, hellige dere helt igjennom, og må deres ånd, sjel og legeme bevares fullkomne, ulastelige ved vår Herre Jesu Kristi komme!”*

Bibelen deler inn mennesket i ånd, sjel og legeme. Gud er en treenig Gud. Mennesket har også en tredimensjonal sammensetning med tre ulike funksjoner.

Tom Marshall har skrevet boken: *Living in the freedom of the Spirit*. I boken beskriver Tom Marshall de ulike betydningene av vår ånd, sjel og legeme. Vår ånd er utgangspunktet og identiteten for hvem vi er. Vår ånd er utgangspunktet for hvor informasjon og sannhet går videre til sjel og kropp. Sjelen er stedet for vår vilje, våre følelser og vårt sinn. Kroppen som er styrt av begjær, appetitt og lyst. Når vi blir født på ny flytter Den Hellige Ånd inn i vår ånd og tar bolig i vårt liv. Vi blir boliger for Den Hellige Ånd med ånd, sjel og legeme. Samtidig så blir det riktig å tenke at vår ånd er utgangspunktet for Den Hellige Ånd i våre liv. Vi har et kall til å leve innenfra og ut. Den Hellige Ånd flytter inn i våre liv og ønsker å være vår kilde for liv og til liv. Jeg vil anbefale å lese boken: *Living in the freedom of the Spirit*. For å få mer input på denne undervisningen. Tom Marshall er en anerkjent internasjonal forkynner og lærer som døde i 1993, men som etterlot seg mye solid og slitesterk undervisning.

En av hovedtesene hans var at hensikten ved å legge ned selvet og sitt eget liv ikke var for at det skulle dø, men at det skulle finne tilbake til sin opprinnelige hensikt og leve fullt ut.

Vi kan lese fra Salmenes bok om hvordan David talte til sin sjel mange ganger om at sjelen måtte huske alt det gode som Gud hadde gjort. Videre minner David ofte sin sjel på hvem Gud er. David forkynte sannheter til sin sjel og oppmuntret seg selv ved å tale sannheter som kunne forandre mismot til håp om framtid.

Denne læren om ånd, sjel og legeme er ikke en inndeling av verdi eller viktighet, men beskriver bare ulike funksjoner som vi har som menneske.

Det er viktig at vi ikke tenker dualistisk om vår identitet, slik at vi deler inn i ulike områder som er viktigere eller mer åndelige enn andre. Gud er holistisk og vil at vi skal være hele mennesker og at vi skal ta vare på både vår ånd, sjel og legeme. Når vi blir frelst og blir født på ny, så blir vi frelst som hele mennesker, men det er ikke slik å forstå at vår ånd, sjel og legeme blir et herlighetslegeme uten feil eller svakheter. Men, vi får del i Guddommelig natur, og denne naturen flytter inn i vår ånd ved Den Hellige Ånd som bor i oss. Vi blir en ny skapning i Gud, og Den Hellige Ånd blir en drivkraft i vårt indre menneske. Vi trenger å arbeide på vår helliggjørelse og overgi våre syndige vaner til å dø fra synden slik som det gamle mennesket døde på korset i Jesus Kristus.

Gud kom til verden med frelse, ikke dom. Alt for mange teologer beskriver mennesket med mørke og triste farger. Som en ironisk bemerkning kan man si at Gud har et positivt

menneske syn. Det er ikke synd å være menneske, men synden tok bolig i mennesket ved syndefallet. Konsekvensen av dette skal vi se mer på i neste kapittel som omhandler syndefallet og dens konsekvens.

Det er viktig at skaperverkets første akt får ligge i bunn for forståelsen av Guds hensikt og vilje med skaperverket.

Menneskets ulike behov.

Det er ikke de ulike behov som gir mennesket sin identitet. Vi kan si noe om hvordan mennesket fungerer og hvilke behov det har, men behovene gir ikke mennesket noen identitet. Identiteten må være knyttet opp til noe annet enn det som utgjør behovene. Behov som f.eks. varme, mat, nærhet og intime relasjoner er alle ulike uttrykk på de helt naturlige behov som Gud ønsket at mennesket skulle oppleve og ha som sitt eie.

Menneskenaturen er svært sammensatt og komplekst. De ulike behovene som følger av det å være menneske, blir tydelige allerede fra fødselen av. Det er laget flere modeller for primær behovene og sekundær behovene til mennesket. De ulike behovs modeller er ganske like, men har ulik vektlegging.

En modell som presenterer menneskets primær behov kalles Maslows behovs pyramide. Den er fremstilt på følgende måte:

1. De fysiologiske behov
2. Behov for trygghet og sikkerhet.
3. Sosiale behov.
4. Egoistiske behov.
5. Behov for selvrealisering.

Maslow`s behovspyramide er fra starten tenkt som et hjelpemiddel innenfor psykologien, for å gjøre tydelig menneskets behov. Maslow`s modell skiller på en fin måte ut de ulike behov som ligger nedfelt i mennesket.

Disse behovene er med på å sende signaler til kroppen når de ulike behovene ikke er ivaretatt.

Kroppens maskineri er sart, og veldig avhengig av at de ulike primær behovene blir dekket. Det nyfødte barnet viser tydelig primærbehovene. Det første året kan vi se de to første stegene i Maslow`s pyramide. Barnet kan ikke uttrykke behovene verbalt, men gir klare nonverbale uttrykk om hva det trenger. Primær behovene dominerer barnets første år, men vi ser senere at de neste 3 trinnene i Maslow`s hierarki blir mer fremtredende etter som barnet vokser og modnes.

Jeg bruker 5 ulike identitets tilnærminger for å se nærmere på dannelsen av identitet:

1. Familien som identitet
2. Kultur og identitet
3. Språk som identitet
4. Prestasjon og identitet
5. Roller som identitet

Familien som identitet.

Familien vi blir født inn i er med å sier noe om vår identitet. Vi får ulike roller i forhold til relasjoner. Vi kan se oss selv i en større sammenheng når vi ser på vår egen familie. Å forstå seg selv i forhold til en relasjon, er det beste utgangspunktet for å tilnærme seg en identitet forståelse.

Alle har en mor og en far. Ikke alle vokser opp sammen med mor og far, men de gener og anlegg som gis fra fødselen kommer fra en mor og far. En måte å identifisere oss selv på kan da være å relatere oss til det som utgjør familien.

Det er en identitet som er i forhold til relasjoner. Det er ikke alltid at alle får vokse opp i en familie, men ved fødselen blir man et barn av to foreldre. Det vil alltid være slik at barnet får en del av foreldrenes egenskaper. Egenskapene kan være positive eller negative, de kan være synlige trekk eller personlighetstrekk. Arvelige trekk i gener og miljø er med å gir barnet et utgangspunkt og identitet i livet. Det utgangspunktet som familien gir et barn, er ofte veldig avgjørende for hvordan barnet senere blir. Som barn er det mange viktige behov som trenger å bli tilfredsstilt. Hvis barnet ikke får de stimuli og den oppmerksomheten det søker og trenger, vil det påvirke hvordan barnet i lever i voksenalder. Som barn er det mange primære og sekundære behov som trenger å fylles og mettes. Der hvor et barn ikke får de nødvendige bekreftelser og den omsorgen som det trenger, vil barnet vokse opp og søke etter dette på andre måter og andre steder. Noen ganger kan man se hvordan ulike generasjoner har preget sin neste generasjon med sine holdninger. Det er viktig for de ulike generasjoner å være bevisst de ulike forhold som er ved den tidligere generasjonen.

Det er ikke alle tradisjoner eller holdninger som er like konstruktive og positive å ta med seg videre til neste generasjoner.

I oppdragelsen av barn, blir det overført mange ulike holdninger og verdier fra de voksne. Det er mange måter å oppdra et barn. Noen foreldre kan være veldig beskyttende ovenfor sine barn, mens andre lar barna lære av livet selv. Noen tillater at barnet slår seg litt i oppveksten, mens andre sier i fra før barnet slår seg. Det som er sikkert er at uten at barnet selv får prøvd ut hva som er farlig og ufarlig, vil det ikke kunne ha en egen realitetsvurdering. Det sier seg selv at det ikke er et godt utgangspunkt. Men som med mye annet i livet, så handler oppdragelse om balanse og individuell oppfølging. Det er sagt at ingen ting er mer ulikt, enn å behandle ulike barn, likt. Det tror jeg stemmer veldig bra. Et barns løsrivningsprosess i forhold til sine foreldre, er avgjørende for hvordan barnet vokser opp og utvikler sin egen identitet. Alle barn har behov for en eller annen form for løsriving fra sine egne foreldre. Nettopp her er det at barnet utvikler sin egen selvstendige identitet. Det er mange som ikke får en løsriving fra sine foreldre før i voksenalder. Selvstendighet og selvbestemmelse er forutsetning for at noen kan erfare å kjenne sin egen identitet.

Et barn trenger å vite hva det vil ta med seg videre fra sine foreldre, og hva det ikke ønsker å ha med seg videre i livet. Det er sunt for en generasjon å finne ut hva det er ved sin egen generasjon som man er tilfreds med. Da vil man kunne velge ut hvilke verdier og hva slags oppdragelse man ønsker å gi den neste generasjonen.

Familien er viktig for et barns identitet. De første rollemodellene er som oftest foreldre og søsken. Men, familien vil på sin side igjen være preget av stedet hvor de har vokst opp. Det er alltid ulike identitet sirkler rundt et menneske. For å kjenne sin egen identitet, trenger man å vite noe om de forskjellige sirklene som har formet og preget oppveksten.

Kulturell identitet.

De ulike kulturer og religioner som et barn vokser opp under, vil sette sterke preg og spor. Et barnesinn er veldig skjørt og sårbart. Barn påvirkes fort og adopterer fort andres adferd og tankemønster.

Ofte er selve innholdet i en kultur ikke det avgjørende, men snarere den identiteten og samhørigheten som den skaper. Det finnes positive og negative tradisjoner og kulturer. Ofte er det den identiteten som tradisjonene har skapt og ikke innholdet i selve tradisjonen som gir den en egen verdi. De ulike kulturer som eksisterer, har ofte sin bakgrunn i at det er mange som står bak og er sammen om det som selve kulturen uttrykker. Mennesket finner trygghet i vaner og gjentakelser, derfor er det vi utvikler egne vanemønstre for oss selv, og at kulturer blir til.

Det er spennende å se hvordan mennesket finner trygghet i at ting gjentas og repeteres. De ulike vaner og regelmessige aktiviteter som en dag bærer med seg, danner også en identitet og trygghet for tilværelsen. Det som er viktig er å ha et forhold til de tradisjoner og den kultur som man er en del av. Vi vil alle være barn av vår kultur, men ved å være bevisst hva det er som utgjør arven, kan vi selv bedømme hva vi selv liker eller misliker ved arven.

Hvis man som enkelt menneske følger tradisjonen og de forventninger som ligger nedfelt der, uten selv å ville det, da forsvinner enkelt individets originalitet. Utfordringen for oss mennesker ligger i å forstå hva vi selv holder som vårt eget, og hva som bare er tillært og adoptert uten et bevist valg.

Vi finner trygghet i det som skjer om igjen og som vi kan identifisere oss med. Mange av vanene vi har kan være gode og hensiktsmessige. Men vi vil også se at vi har laget en hel rekke med vanemønstre slettes ikke er så hensiktsmessige. Mennesket har til alle tider vært bundet til tradisjoner og vanemønstre. Det er ikke negativt med verken kultur, tradisjoner og vanemønstre, men det kan være bra å gjennomgå selve innholdet slik at man selv velger hvorvidt man selv ønsker å videreføre det. Det å identifisere seg med andre mennesker, deres tanker og handlingsmønstre skaper trygghet hos identitet søkende mennesker. Vi er som mennesker avhengige av vaner og faste strukturer. I løpet av en dag og en uke så gjør vi svært mange ting, om igjen og om igjen. Noen av de daglige vanene og mønstrene uttrykker ulike fysiske behov, mens andre er mer basert på behovet for bekreftelse, trygghet og identitet.

Ulike Sanger, instrumenter, klær, idretter og mat uttrykker ulike kulturer, tradisjoner og religioner. I Norge har vi for eksempel bunader som representerer ulike fylker og steder. Når vi ser en bunad kan vi hvor bunaden er laget. Det er også laget mange sanger og stev som kommer fra ulike bygder og bygdesamfunn. Alle disse tradisjonene er med på å gi trygghet og rammer for tilhørighet og identitet.

Kulturell identitet er i seg selv ikke negativt eller positivt. En kultur kan være begge deler, men den er uansett å si noe om tilblivelse og opphav. Kultur er en viktig del av alle

samfunn, og alle har en form for kultur som identitet.

Språk som identitet.

Språket som ulike land og kulturer utvikler, er også med å gi en egen identitet. Innenfor de ulike land og kulturer har vi i tillegg til en hel rekke ulike språk og en hel mengde med ulike dialekter. Språk kan identifiseres og spores til et land, en kultur eller en bygd. Vi kan relatere identitet i forhold til ulike språk og dialekter. Språkene er bygd opp forskjellig, og mange språk har et mangfold av betydninger og ord. De ulike land uttrykker noe av sin identitet ved oppbygging av de ulike språk, men språket i seg selv er et kommunikasjons redskap. Derfor finner vi ikke de største identitets forskjellene i selve språket, selv om det også her er mulig å finne særegne strukturer og ulikheter. Språket er det redskap som i både muntlig og skriftlig tradisjon har videreført viten, kunnskap, kultur, tradisjoner og historie fra generasjon til generasjon og fra slekt til slekt. Slik kan vi si at språket som identitet og kultur formidler er umistelig og uerstattelig. Samtidig som språket ikke i seg selv kan gjøre noe annet enn å uttrykke eller beskrive de kulturer, tradisjoner og den kunnskap som tidligere generasjoner videreformidler. Derfor kan ikke språket i seg selv gi svar på det som er menneskets utgangspunkt, hvis det ikke er knyttet direkte opp til utgangspunktet. Bibelen sier om seg selv og lærer at den har sitt direkte opphav til skaperen. Dette gjør at ordene i Bibelen får en helt annen autoritet og funksjon enn bare som formidler.

Bibelen sier om sitt eget Ord at det er levende og knyttet direkte opp imot skaperen selv. Dermed får Bibelen en større autoritet med sine ord og sitt språk. Vi kan lese i Det Nye Testamentet en beskrivelse som sier at Ordet ble kjød og tok bolig iblant oss. Det beskriver hvordan Jesus ikke bare formidlet Guds rike med ord og sine formuleringer, men ordene var smeltet sammen med det livet han levde. I Jesus var det ingen distanse mellom ord og liv.

Prestasjon som identitet .

De ulike evner og anlegg som er nedlagt i hvert menneske, er gitt den enkelte som en gave og som et utgangspunkt for å leve livet. Noen har fått mye, mens andre har mindre. Menneskets verdi har aldri vært målt i evner eller anlegg. Verdien hos mennesket, ligger i at det er elsket av Gud. Verdien ligger ikke i hva det kan prestere eller oppnå.

Vi er som mennesker opptatt med forbilder og rollemodeller for hvordan vi skal leve og hva vi skal velge. Etter hvert når vi har fulgt forbildet, og sett denne rollemodellen, kan vi selv velge hvordan vi selv ønsker å utforme og leve våre egne liv.

Noe av utfordringen til mennesket ligger i det å være skapende og kreativ i forhold til de evner og de anlegg som er forutsetningen. Vi trenger å bli bevisst de naturlige forutsetninger som ligger hos den enkelte, og deretter fremelske de talenter som er nedlagt. Vi er som mennesker unike skapninger med individuelle forutsetninger og muligheter.

Hvis man vokser opp og blir 2.10 på sokkelesten, så har man et bedre utgangspunkt for å bli basketballspiller enn en som vokser opp og blir 1.67. I all slags sport vil du se at de naturlige forutsetninger for å mestre ulike idretter, er gitt som en naturgave.

Ofte er det de mest talentfulle og begavede mennesker som legger ned minst egen innsats for å bli bedre. Hvis man skal bedømme prestasjoner må man se på de forutsetninger som den enkelte har fra naturen sin side.

Prestasjon er egentlig ikke annet enn presentasjon. Mennesket kan ikke bryte andre barrierer enn sine egne. Forutsetningene for hva som er mulig ligger nedfelt i naturen. Det enkelte mennesket er alltid begrenset til sine egne forutsetninger fra naturens side. Det prestasjons relaterte samfunn, relaterer identitet til prestasjon. Det som da blir identiteten vil avgjøres av de forhold som mennesket vokser opp under.

I Norge er det bra hvis du er god på ski! Blir du Norgesmester og verdensmester i langrenn, da er du en sann folkehelt! Hvis du lykkes i hoppbakken eller i ski sporet, da har du en hel nasjon bak deg! Vinner du i kick - boksing i Thailand, da er du en helt! Vinner du suomi - bryting i Japan, da er du en sann helt! Vinner du rugby på Fiji, da er du en folkehelt! Vinner du i baseball i USA, da er du folkehelt!

Slik kan vi fortsette å se på de ulike nasjoners nasjonalsport, og finne helter. Vi kan finne det samme mønsteret helt ned til by og bygde samfunn. Er du en stor fisker i en fiskelandsby, da er du selvsagt et stort forbilde og idol.

Det er alltid spennende å se hvilke verdier som gir status i ulike kulturer. Det er nemlig ikke så viktig hva det er, så lenge det er det som kulturen eller samfunnet setter høyest.

Roller som identitet.

Roller er noe alle mennesker har et forhold til. På en måte kan vi si at alle mennesker har ulike roller. Noen roller er knyttet opp til familien. Andre roller kan være knyttet opp til skole, arbeid, fritid eller venner. Roller er i seg selv nøytralt. Hvis vi ser på hverdagen til mennesker vil vi se at mange mennesker opptre i svært mange ulike roller, uten at det er et falskt eller uekte. Livet er mangfoldig og krever at vi må mestre mange og ulike situasjoner. Det innebærer at vi i løpet av en uke har stått i mange ulike sammenhenger som er veldig ulike og som stiller ulike krav. Familien danner et rollemønster, arbeidslivet danner et annet rollemønster og ulike hverdagslige situasjoner gjør at vi alle lever i forhold til forventninger.

Allerede som barn møter vi på forventninger. Forventninger fra foreldre, barnehage, barneskole, idrett, samspill med lekekamerater og ulike oppgaver som skal mestres og beherskes.

Senere i livet kommer tenårene hvor mange av de samme forhold melder seg, men i spranget fra det å være barn til å bli voksen er det ekstra mange utfordringer til hva man skal gjøre og velge i livet. Valg av verdier, valg av yrke, valg av kjæreste, valg av hobby, valg av skole, og midt i alt dette skal vi forholde oss til oss selv, familien, venner, forventninger og omgivelser.

Rollespill er derimot et mer negativt ladet ord. Mange spiller en rolle som ikke er seg selv, og det er dette som gjør at mange mennesker i dag ikke selv vet hvem de egentlig er. Identitet forståelsen hos svært mange mennesker i dag er meget grunn. Aldri har en generasjon vokst opp med en slik mengde av informasjon og påvirkning som den generasjonen som vokser opp i dag.

Strømmen av informasjon og påvirkning fra media og samfunnet for øvrig, gjør det

vanskelig for mennesker i dag å finne sin egen identitet. Alle utfordringer og forventninger som blir overlevert og presentert er blitt den største trusselen for det originale og genuint ekte liv.

De ytre forventningene til livet truer mer i yngre år, ettersom det er da man som oftest er mest sårbar og spørrende til hva man selv skal mene og si. Tenårene har på mange måter med seg en svært sårbar og lett påvirkelig dømmekraft og et ubefestet selvbilde. Mange mennesker lever gjennom store deler av livet som i en film. De oppfyller andres forventninger og lever ut de rollene som det forventes at de skal spille. Det ironiske og tragiske med rollespill er at det er ofte de største skuespillere i livet som blir mest hyllet, mens de nære, ærlige og ekte personligheter ofte kommer i bakgrunnen.

Det omvendte vitnesbyrdet.

Identitet dannelsen hos et menneske skjer som en prosess under de forhold som det enkelte mennesket vokser opp under. Mennesket er på mange måter å ligne med leirklump som blir formet og dannet av de grep som blir festet omkring den. Mennesket er selv det sterkeste vitnesbyrdet om at det selv ikke har en egen identitet som gir det trygghet og hvile.

Det er vanskeligere å ikke bli sett, enn å ikke selv kunne se. Hvis man selv ikke blir anerkjent eller får oppmerksomhet, hjelper det ikke om man selv søker dette. Det er dette som utgjør menneskets onde sirkel. I søket etter å finne identitet, forlater det seg selv. Det blir riktig å si at det er nesten umulig å finne et originalt og genuint ekte uttrykk fra et menneske. Vi vokser opp i en familie, med de forutsetninger som er gitt fra fødselen.

Vi vokser opp, preget av denne familiens normer og verdisett. Vi kan være ekte og tro mot en tradisjon vi er vokst opp i, men hva er det som skiller ut det særegne ved enkelt individet i en tradisjon eller kultur?

Identiteten er å finne i det man holder høyest i livet. Felles for all identitet søking er at kildene konsumerer identitet, og at kildene egentlig tar mennesket ennå lengre bort fra sitt eget ståsted. Mennesket har et tomrom i sine liv og sine hjerter. Det er tomrommet som gjør at det søker og leter, for om mulig å tilfredsstille denne lengselen og trangen etter noe å fylle tomrommet med. Menneskets religiøse lengsler, vitner om at det søker noe eller noen som er uten om seg selv.

Menneskets identitet søken er et vitnesbyrd i seg selv på at det ikke selv bærer med seg en egen identitet og trygghet for livet. Hvordan kan vi si at noe mangler, hvis vi ikke har en forståelse av at noe mangler. For å kjenne på et savn eller oppdage en feil, forutsettes med andre ord en basis for å forstå hva det er som mangler. Menneskets bakgrunn for å søke identitet og trygghet utenom seg selv, er at det selv ikke har noe slikt i seg selv.

Mennesket trang etter å være noe, kommer av det ikke i seg selv er noe. Mennesket har til alle tider bundet opp sin identitet til alt annet enn seg selv. Vi er ikke annerledes i dagens moderne samfunn. Historien viser at når et menneske skal gjøre rede for sin identitet, definerer det hva det gjør eller hva det har gjort frem til nå. Vi vil altså finne at identiteten ikke har noe fast holdepunkt som er knyttet opp til et eget ståsted.

Når mennesket definerer eksistens bare når det gjør noe, vil det heller ikke være noe når det ingenting gjør. Med en gang mennesket trår bort fra seg selv for å finne identitet, sier mennesket at det ikke selv har det. "I`ll rather be a fake somebody, than a real nobody". Dette sitatet er hentet fra en film. Det er ofte slik at lengselen etter egen identitet, fører en inn i en eller annen rolle. Mange spiller en rolle i et miljø, fordi det er slik det er forventet at de skal være. Hollywood er ikke alltid så langt unna vår egen hverdag. Rollespill er en stor del av mange menneskers hverdag.

Vi kan sammenlikne menneskesinnet med en film. Vi kommer til denne verden uten inntrykk, og ettersom vi lever livet lagrer vi de erfaringer som man opplever. De bildene som vi har dannet oss av livet, vil utgjøre grunnlaget og fundamentet for vår videre virkelighetsforståelse og virkelighetsvurdering. Vår egen inntreden kommer når vi modnes frem til selv å ta valg av hvilke bilder vi ønsker skal være med å prege vår egen hverdag. Vi kan selv velge hvilke bilder vi ønsker å forstørre som positive og vi kan velge å fremelske de bildene og minnene vi vil fremkalle oftere. Kanskje er det noen bilder vi ikke ønsker å fremkalle i det hele tatt, og da kan vi velge disse bildene bort og forsøke å unngå at disse bildene får prege fremtidens bilder.

For at vi kan være i stand til å velge bilder, trenger vi å vinne innsikt i hvordan bildene preger oss og former livene. Det er dessverre slik at de bildene som ligger lagret i våre sinn, vil kunne prege vår fremtid når vi ikke rydder opp i de arkivene som er lagringsplass for bildene fra fortiden. Det finnes et prinsipp i fremkallinga av filmer, og det er at hvis man tar bildene frem i lyset, så slettes bildene. Slik er det også med menneskets sinn. De minnene som vi ikke tar frem i lyset og arbeider bevisst med, vil selv arbeide bevisst med våre sinn og prege fremtiden med fortidens erfaringer. Det er dessverre slik at både de gode og de dårlige minnene blir liggende i minneboka. Det er det bedre å stoppe opp og reise et minnesmerke over vonde minner, enn at minnene får sette merker i våre sinn.

Samtidig som det er det vel også er slik at det menneske som ikke har noe det ønsker ugjort, ikke har gjort stort. Det menneske som ikke ser på seg selv som uferdig, er ferdig. Mange sliter med fortiden og nåtiden fordi de ikke unner seg selv å ha feil og mangler. Det er viktig i livets skole at man aldri slutter å være student. Tilværelsen er ikke å forstå som en virkelighet som skal tolkes i sort eller hvitt. Det er mange ulike nyanser i menneskets sinn. Mange ting er nøytrale og hører til det å være et menneske, med sine naturlige behov og lengsler. Lengselen etter faste holdepunkter og identitet, sier noe om at mennesket har en dypere hensikt og intensjon.

I Predikeren kapittel 3 vers 11 kan vi lese:

"Alt har Gud gjort skjønt i sin tid. Også evigheten har han lagt i deres hjerte, men likevel kan ikke menneske forstå det verk Gud gjør, fra begynnelsen til enden."